

GroenLinks-fractie en overige leden van de raad

Uw brief van 30 maart 2020	Uw kenmerk S-487	Ons kenmerk 20UIT07621	Datum 21 april 2020	Verzonden d.d.
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen (S-487) over groen in de wijk		Behandeld door S.W.A..Tempelman	Telefoonnummer 14 0481	Bijlage(n) 1

Geachte GroenLinks-fractie en overige leden van de raad,

U hebt het onderzoeksrapport '*Verband tussen woonomgeving en gezond leven | Wat een samenwerking van stedenbouw en sociale wetenschap kan bijdragen*' gelezen. U wilt nu graag weten in hoeverre de relatie tussen een groene omgeving en gezondheid van bewoners meespeelt in ruimtelijk beleid van de gemeente Overbetuwe. Graag beantwoorden wij de zes vragen die u hierover stelt.

1. In hoeverre herkent het college de uitkomsten van het rapport?

Wij herkennen de conclusie dat er indicaties kunnen zijn dat o.a. stedelijke groene ruimten, speelplekken en ontmoetingsruimten instrumenten zijn die een stedenbouwkundige kan toepassen bij een ontwerp om sociale cohesie te stimuleren. In die lijn past ook de aanbeveling om voor dergelijke plekken in een programma van eisen uitgangspunten op te nemen gericht op het stimuleren van sociale cohesie.

2. In hoeverre zijn de uitkomsten van het rapport, dat is gebaseerd op ingrepen in Deventer, ook van toepassing op de situatie in Overbetuwe? Indien dit minder of niet het geval is, wat zijn de redenen hiervoor?

De conclusies inzake sociale cohesie lijken ons (in algemene zin) van toepassing voor Overbetuwe.

3. Op welke wijze is het belang van een groene omgeving voor de gezondheid van bewoners en de sociale cohesie in een wijk (en daarmee ook de zorgkosten) én het belang van een groene omgeving voor goede klimaatadaptatie concreet zichtbaar bij ruimtelijke plannen en het opstellen van bestemmingsplannen in Overbetuwe?

- Bij plannen in bestaande woonwijken de openbare ruimte zodanig inrichten dat die uitnodigt tot meer ontmoeting en meer beweging en sportief gedrag. Waar gewenst en mogelijk beperken we de verharding en kiezen we voor wadi's of gescheiden rioolsystemen.
- Bij plannen voor nieuwe woningen de structuur (inclusief nieuwe openbare ruimte) zodanig vormgeven en inrichten dat die uitnodigt tot meer ontmoeting en meer beweging en sport. In deze structuur houden we ook rekening met ruimte voor klimaat-adaptieve maatregelen.

Daar waar realisatie van bovenstaande niet mogelijk is binnen de mogelijkheden van het geldende bestemmingsplan, worden de juridische bouw- of gebruiksmogelijkheden hierop aangepast. Dit heeft in Overbetuwe al mooie resultaten opgeleverd, bijvoorbeeld in 't Rieshout (Zetten), De Woerden (Herveld) of Flessenstraat (Heteren).

4. *In hoeverre herkent het college de conclusies uit het rapport dat de ontwikkeling van wijken steeds meer aan marktpartijen wordt overgelaten, waardoor er vooral met financiële kosten en baten rekening wordt gehouden en de immateriële kant minder wordt belicht?*

In de inleiding staat dat marktpartijen meer op korte termijn belangen gericht zijn en dat een stedenbouwkundig expert constateert dat lange termijn doelstellingen een belangrijkere rol moeten gaan spelen. Hierbij herkennen we het strategisch principe uit de 'Omgevingsvisie Overbetuwe 2040': We zijn een faciliterende overheid die ervoor zorgt dat er voldoende recht wordt gedaan aan thema's die de toekomst en het collectief betreffen. Wanneer met deze belangen minder rekening wordt gehouden, voert de gemeente meer regie. Met het oog op een duurzame ontwikkeling, in de geest van de Omgevingswet.

5. *Op welke manier stuurt de gemeente projectontwikkelaars momenteel om minimale hoeveelheden groen in een wijk aan te leggen? Welke hoeveelheid groen per huishouden houdt de gemeente daarbij aan? Gaat het hierbij om minimumwensen of minimeisen?*

Specifiek bij nieuwbouwwontwikkelingen is het 'Handboek Locatie-eisen' van toepassing. Dit handboek bevat kwantitatieve kaders, bijvoorbeeld de minimale hoeveelheid groen van 75 m² per woning bij uitbreidingslocaties. En tevens kwalitatieve kaders, bijvoorbeeld over ontmoeten (natuurlijke speelaanleidingen, bankjes, et cetera). Dit document heeft de status van een beleidsregel. Een beleidsregel bestaat uit regels die aangeven hoe de gemeente bepaalde bevoegdheden invult. We maken hierbij op locatieniveau wel een integrale afweging in relatie tot andere thema's en op haalbaarheid. Op die manier komen we zo optimaal mogelijk tot realisatie van doelstellingen op één plek en verkrijgen we uitvoerbare plannen.

6. *In hoeverre is het college bereid om, in het belang van de gezondheid, de sociale cohesie en de klimaatadaptatie, voor de hoeveelheid groen in de wijk harde randvoorwaarden te stellen bij ruimtelijke plannen en het opstellen van bestemmingsplannen? Op welke manier gaat het college dit doen en welke eisen gaat het college daarbij stellen?*

De door u genoemde drie thema's zijn op strategisch niveau benoemd in de Omgevingsvisie. Deze principes uit de visie worden de komende tijd uitgewerkt naar concrete uitvoeringsprogramma's, ondersteund door logische regels in één samenhangend Omgevingsplan. We kunnen daarbij in de toekomst ook gebruik gaan maken van strategieën zoals de Regionale Adaptatie Strategie (RAS¹). In de geest van de nieuwe Omgevingswet kiezen we een meer integrale scope. Ook vereist het een meer uitvoeringsgerichte benadering, inclusief een duidelijke gemeentelijke rolinvulling.

Een eerste voorbeeld wat specifiek van toepassing is op uw vragen, is het nieuwe Integraal Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (IKP). In het nieuwe IKP wordt de strategie, de bekostiging en het beleid van de verschillende beheerdisciplines van de openbare ruimte op hoofdlijnen uitgewerkt. Hierin krijgen houden we waar mogelijk rekening met bv. ecologie of klimaatadaptatie. Zo werken aan doelmatig en eigentijds beheer moet leiden tot een aantrekkelijke leefomgeving waarin inwoners prettig kunnen wonen en werken. Het nieuwe IKP zorgt dat voor bestuur, de organisatie en de inwoners duidelijk is wat men mag verwachten van inrichting en beheer van de openbare ruimte.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. M.F.H. Knaapen

R.P. Hoytink-Roubos

¹ Deze gaat niet alleen over woonwijken maar ook over bv. bedrijventerreinen of buitengebied. U bent hierover geïnformeerd met een eerdere raadsmemo (25 februari 2020, 20bij01952).

Bijlage bij brief 20uit07621: volledige weergave vraag S-487

Vraagnummer: S- 487 (20int01495)
Datum indiening: 30 maart 2020
Onderwerp: Meer groen in de wijk levert geld en betrokkenheid op
Naam indiener: Hanno Krijgsman (GroenLinks)

Aan de leden van het college van Burgemeester en Wethouders,

Inleiding/Aanleiding:

Uit het rapport *'Stedenbouw, gezondheid en Welzijn. Wat een samenwerking van stedenbouw en sociale wetenschap kan bijdragen.'*

(<https://www.luchos.eu/assets/files/200115-stedenbouw-gezondheid-en-welzijn-lr.pdf>) blijkt dat in een wijk met 3600 inwoners een besparing van 1,5 miljoen euro per jaar gerealiseerd kan worden, door het toepassen van 10% meer groen in de wijk en ingrepen die sociale cohesie vergroten.

Volgens dit rapport, dat gebaseerd is op ingrepen in Deventer en het effect ervan op bewoners, maakt meer groen de fysieke leefomgeving aantrekkelijker en brengen burgerinitiatieven en inspraak inwoners in beweging en verhogen die de betrokkenheid. Dit vertaalt zich volgens het rapport duidelijk terug naar de gezondheid en het welzijn van bewoners in een wijk en de sociale cohesie, wat uiteindelijk minder gemeentelijke kosten met zich meebrengt, met name in de jeugdzorg en zorg aan mensen die mede als gevolg van eenzaamheid somatisch ziekten hebben.

Toch wordt er bij ontwikkeling van wijken te weinig rekening gehouden met de belangrijke bijdrage van een groene omgeving aan de gezondheid van bewoners. Volgens het rapport komt dit doordat de ontwikkeling van wijken steeds meer aan marktpartijen wordt overgelaten; de rol van overheid beperkt zich tot die van ondersteuner. Het thema krijgt hierdoor onvoldoende aandacht en er wordt vooral met financiële kosten en baten rekening gehouden. De immateriële kant wordt minder belicht.

Naast meer gezondheid levert groen in de week een bijdrage aan het voorkomen van hittestress en aan waterberging (klimaatadaptatie)

GroenLinks wil graag weten in hoeverre de relatie tussen groene omgeving en gezondheid van bewoners meespeelt in het ruimtelijk beleid.

Onze vragen; dringend verzoek aan het college: wilt u bij de beantwoording van deze vragen de inleiding/aanleiding opnemen, zodat het voor de lezers duidelijk is waar het over gaat?

1. In hoeverre herkent het college de uitkomsten van het rapport?

¹ Middels schriftelijke vragen kan een raadslid het college of de burgemeester om inlichtingen vragen. Deze inlichtingen kunnen zowel geagendeerde als niet geagendeerde punten betreffen. De gebruikelijke termijn om de vragen te beantwoorden is 30 dagen.

Schriftelijke vragen worden schriftelijk ingediend bij de voorzitter (en griffier) van de raad. Deze zorgt voor verzending naar de portefeuillehouder en verspreiding van het antwoord van de portefeuillehouder.

2. In hoeverre zijn de uitkomsten van het rapport, dat is gebaseerd op ingrepen in Deventer, ook van toepassing op de situatie in Overbetuwe? Indien dit minder of niet het geval is, wat zijn de redenen hiervoor?
3. Op welke wijze is het belang van een groene omgeving voor de gezondheid van bewoners en de sociale cohesie in een wijk (en daarmee ook de zorgkosten) én het belang van een groene omgeving voor goede klimaatadaptatie concreet zichtbaar bij ruimtelijke plannen en het opstellen van bestemmingsplannen in Overbetuwe?
4. In hoeverre herkent het college de conclusies uit het rapport dat de ontwikkeling van wijken steeds meer aan marktpartijen wordt overgelaten, waardoor er vooral met financiële kosten en baten rekening wordt gehouden en de immateriële kant minder wordt belicht?
5. Op welke manier stuurt de gemeente projectontwikkelaars momenteel om minimale hoeveelheden groen in een wijk aan te leggen? Welke hoeveelheid groen per huishouden houdt de gemeente daarbij aan? Gaat het hierbij om minimumwensen of minimumeisen?
6. In hoeverre is het college bereid om, in het belang van de gezondheid, de sociale cohesie en de klimaatadaptatie, voor de hoeveelheid groen in de wijk harde randvoorwaarden te stellen bij ruimtelijke plannen en het opstellen van bestemmingsplannen? Op welke manier gaat het college dit doen en welke eisen gaat het college daarbij stellen?

Gelieve hierop zo spoedig mogelijk een antwoord te geven,

Ondertekening:

Hanno Krijgsman (GroenLinks)